

var kommen overens om, at denne Udgift skulde udredes af Kommunitet. Jeg siger altsaa, at jeg tror, at Landstinget og Ministeriet vare berettigede til at betragte det som en Overenskomst, at denne Sum opførtes som en Udgift for Kommunitet, og kun naar jeg ser Sagen fra denne Side, kan jeg finde et Holdpunkt for selv imod Ministeriets Villie at sende Finantsloven tilbage og til at gjøre Modstand; men jeg kan dog alligevel ikke betragte dette som noget saa flagrant Brud paa Principer, at jeg tror, vi bør indlade os i Kamp paa dette Punkt. Jeg beroliger mig ikke saa ganske, som den ærede Kulsminister synes at gjøre det, ved de Ytringer, der ere fremkomne i det andet Thing fra Ordføreren eller fra Finantsudvalgets Medlemmers Side; jeg er ikke fri for at have Anelser, som ere mig ubehagelige, med Hensyn til Hensigten med at lette Kommunitet for denne Byrde; denne ensidige Omfarg for Kommunitet, der har et stort Overskud, medens man ikke bryder sig om at belaste Universitetet saaledes, at det faar en stor Underbalance, behager mig ikke, og jeg tror ikke ved denne Afvigelse fra det tidligere Udgangspunkt med Hensyn til Rilden for Udgifterne at kunne lægge stor Vægt paa ubestemte Tilfagn om, hvad man siden kan komme overens om; men jeg kan dog ikke tilraade nogen Kamp paa dette Punkt. — Anderledes forholder det sig jo med Spørgsmaalet om Marinen; ogsaa her foreligger der en endnu mere bestemt ren Bevilling. Betragtningen af, hvad man skal gjøre her, bliver altsaa for dem, der have en bestemt Mening om, at der i intet Tilfælde bør forlanges eller gjøres Mere, end der er tilfæet i det andet Thing, meget let, og forsaavidt staaer den ærede Iste kongevalgte Landstingsmand (Svenson) meget gunstig. Han mener, at det, der skal gjøres, kan gjøres for denne Sum; men jeg tror at kunne, uden at trænge den ærede Landstingsmand, sige, at han vistnok har mærket under mange Forhandlinger her i dette Thing, at hans Betragtningssmaade af Marinen og dens Stilling og hvad der er fket og skal ske, ikke har noget stort Medhold i Forsamlingen, ligesom den heller ikke finder nogen stor Støtte udenfor Rigsdagen. Jeg tror, at hans hele Betragtningssmaade af, hvilke Skibe der skal bygges, og med hvilke Skibe der i vore Dage under Krigsforhold skal kæmpes, staaer temmelig ene; han staaer i bestemt Modsetning til de Mænd, der skulle gaa i Kamp, fordi de ere Marineofficerer; det maa erkjendes, og det maa vi lægge Mærke til. Den ærede Landstingsmand kan gjerne advare os imod saa ubetinget at hengive os til Overbevisningen om Pandersfibenes ubetingede Fortrin og stedsevarende Rolle, men han vil neppe udøve nogen stor Indflydelse, naar han i dette Dieblit raader os til at vende tilbage til Trækskibe og til at opgive Panderskibene, som man dog en Gang vil komme tilbage fra. Naarlig tror jeg heller ikke, at han

vil finde nogen meget stærk Tilslutning, naar han klager over, at der ligger gamle Træsfregatter og Korvetter hen, som blive mere og mere ubrugelige og ikke afløses; thi Ingen, tror jeg, vil tænke paa i dette Dieblit at afløse dem paa den Maade, paa hvilken han vil have dem afløste, nemlig med andre Trækskibe af samme eller lignende Art. Der var en mærkelig Uklarhed i den ærede Landstingsmands Ytringer, naar han sagde, at vi egentlig nu burde bygge aktive Torpedoer og ikke Panderskibe, men at vi dog ogsaa maatte sende vore Søfolk ud for at øve dem. Men vi øve jo kun vore Søfolk i at gaa til Sø, fordi vi tænke paa, at de skulle kæmpe til Sø; hvis vi ikke tænke paa det, saa skulle vi heller ikke tænke paa at lade vore Matroser og Officerer færdes langt ude paa Søen. En Skergaardsflaade kunne vi ikke have, thi vi have ingen Skergaard; men skulle vi have et sig meget nær ved Kysten liggende Søforsvar, saa skulle vi ogsaa kun udville den Sømandsbegighed, som kan komme til Anvendelse indenfor den Sfære. Som Sagerne nu staa, tror jeg, at, hvis vi ville gjøre Noget for at styrke vort Søforsvar, maa vi bygge Panderskibe, og det er en meget slem Ting, at man ikke ret veed, hvilken Form af Panderskibe der nu vil være den bedste; men jeg tror, at der fra Søofficerernes Side vil blive reist betydelige Indsigelser imod, hvad der af den ærede Landstingsmand ytredes om, at af Blatontypen var der kun bygget eet Skib, og at det var en Form, hvoraf der aldrig vilde blive bygget flere Skibe. Et Skib akkurat som Blatton bliver, maaste aldrig bygget, men denne Type hænger sammen med andre Typer; der er en successiv Overgang mellem Formerne, som vi maa finde os i, thi der vil i dette Dieblit ikke nogen Flaade gaa i Søen, uden at den indeholder Skibe af meget forskellige Former, der skulle kæmpe ved Siden af hinanden. — Men det, jeg skulde komme tilbage til, er det Spørgsmaal, om der er Noget for os at gjøre ved Finantsloven denne Gang, idet Finantsministeren bestemt og almindeligt, Marineministeren med et tungt Hjerte har tilraadet os at tage Finantsloven, som den nu foreligger, trostende os i Spørgsmaalet om Skibes Bygning dermed, at der kun er fket en Opfattelse, men ikke en Dpgivelse, og i den Henseende ogsaa læggende Vægt paa Udtalelser, der ere fremkomne i det andet Thing. Naar nu Marineministeren har stillet sig saaledes, saa er Spørgsmaalet for os, om det er rigtig for dette Thing, hvis dets Flertal har den Overbevisning, at der burde gives Marineministeren den af ham ved tredie Behandling i det andet Thing søgte Bevilling, da trods det, at Ministeren har beroliget sig ved, hvad der er fket, at sende Finantsloven tilbage til det andet Thing, for at dette Punkt kan undergaa en fornyet Prøvelse. Derved er jo først at overveie, at denne Opfordring fra dette Thing allerede har tabt Noget af